Algemene beschouwing
Begroting 2027 & College Uitvoeringsprogramma 2026-2030

We herkennen ons in grote mate in de Begroting en het College Uitvoeringsprogramma, waarbij de basis al is gelegd voor de zomer 2026 met een bijna Raadsbreed vastgesteld raadsprogramma. Voor ons gaat het daarom niet om het opnieuw opschrijven van ambities, maar om de vraag hoe we die waarmaken. Wat merkt de inwoner ervan? Zijn de plannen uitvoerbaar en betaalbaar? Daar willen wij vandaag de nadruk op leggen.

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Een gemeente moet dicht bij haar inwoners staan. Dienstverlening moet begrijpelijk en toegankelijk zijn, ook voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Digitalisering is een middel, geen doel op zich. Ook bij participatie is het belangrijk dat inwoners merken dat hun inbreng ertoe doet. Niet alleen meepraten, maar ook terugzien wat ermee is gedaan. Daarnaast willen we dat ambities op het gebied van veiligheid, handhaving en wijkgericht werken leiden tot zichtbare resultaten. Wat levert de inzet op en waar is bijsturing nodig? Wij zullen daarom vragen om daar concreet over te rapporteren. Goede plannen vragen voldoende capaciteit, maar ook een efficiënte organisatie waarin duidelijk is welke extra inzet daadwerkelijk nodig is. We zijn daarom kritisch op de extra uitbreiding van 3 teamleiders, zonder dat nog duidelijk is waar deze komen te werken. Dat roept de vraag op of dit dan nu al wel nodig is.

Programma 2 Samen leven

Samen leven raakt direct aan de kern van Ons Etten-Leur. Wij willen een zorgzame gemeente waarin inwoners niet tussen wal en schip vallen. Bestaanszekerheid, toegankelijke ondersteuning en de menselijke maat moeten daarbij vooropstaan. Neem armoedebestrijding, het uitvoeringsplan Armoede komt in 2027. Wij willen dat niet alleen wordt gekeken naar welke regelingen er zijn, maar vooral naar de vraag of inwoners die er recht op hebben deze ook daadwerkelijk weten te vinden en gebruiken. Maak ondersteuning waar mogelijk eenvoudiger en voorkom dat mensen door ingewikkelde procedures afhaken. Maak het bereiken van inwoners die nu buiten beeld blijven daarom een expliciet doel voor de komende vier jaar. Ook mantelzorgers verdienen aandacht. Zij nemen veel verantwoordelijkheid op zich, maar mogen niet vanzelfsprekend steeds meer zorg opvangen. De uitbreiding van de ondersteuning via Surplus welke tot april loopt is mooi, maar is deze capaciteit voldoende en hoe wordt de ondersteuning daarna geborgd? We willen voorkomen dat noodzakelijke hulp wegvalt terwijl de behoefte blijft bestaan en willen graag structurele versterking van de mantelzorg ondersteuning. Bij de jeugdzorg wachttijden en de verdere ontwikkeling van het Werkcentrum vragen we eveneens om duidelijkheid over resultaten, capaciteit en kosten. En voor inwoners die niet kunnen deelnemen aan de reguliere arbeidsmarkt moeten zinvolle dagbesteding en sociale contacten mogelijk blijven. Meedoen betekent immers niet voor iedereen hetzelfde.

Programma 3 Wonen en verplaatsen

Betaalbare woningen voor starters, passende woningen voor senioren en een veilige, toegankelijke leefomgeving blijven belangrijk. Bij ontwikkelingen zoals Haansberg moeten we niet alleen kijken naar woningbouwambities, maar ook naar verkeersveiligheid, waterbeheer en de gevolgen voor de omgeving. De verschuiving van de planning voor Haansberg Oost, deelgebied 1, naar 2028 vraagt om

duidelijkheid over de gevolgen voor onze woningbouwdoelen en de planning. Ook vragen we ons af waarom de regeling voor senioren om door te stromen naar een passende woning tot nu toe slechts zes vouchers heeft opgeleverd. Werkt de regeling zoals bedoeld of is hier nog te weinig aandacht aan gegeven? Voor de Westerpolderplas is 3,5 miljoen euro gereserveerd. Wij verwachten een helder plan met concrete maatschappelijke doelen, een planning en betrokkenheid van de raad. En naast grote projecten mogen we de dagelijkse leefomgeving niet vergeten: veilige fietsroutes, goed onderhouden stoepen en toegankelijke wijken zijn minstens zo belangrijk. We zijn erg benieuwd naar de vervolgstappen in het Project Randweg en Tunnel, omdat een betere doorstroming in Etten-Leur erg belangrijk is.

Programma 4 Economie en werken

Een sterke lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, levendige centra en kansen voor ondernemers. Dat vraagt om toekomstbestendige bedrijventerreinen, maar ook om aandacht voor onze winkelcentra en het buitengebied. De ontwikkeling van Vosdonk biedt kansen voor verduurzaming en innovatie. Tegelijkertijd vragen we het college om financiële risico's, vertragingen en structurele kosten tijdig met de raad te delen. Ook de Markt, Kerkwerve en het Van Bergenplein verdienen aandacht. We willen dat investeringen en plannen bijdragen aan aantrekkelijke centra waar inwoners graag komen en ondernemers perspectief hebben. Verder willen we kansen voor toerisme, recreatie en erfgoed beter benutten. Behoud beeldbepalend erfgoed, deze gebouwen zijn onderdeel van de identiteit van Etten-Leur en verdient een samenhangende aanpak en we zijn dan ook blij dat hier middelen voor uitgetrokken worden. Bij werkgelegenheid gaat het niet alleen om het aantal banen: we willen ook dat inwoners die verder van de arbeidsmarkt afstaan kansen krijgen op duurzaam werk.

Programma 5 Duurzaam denken en doen in Etten-Leur

Duurzaamheid is belangrijk voor de toekomst van Etten-Leur, maar moet wel betaalbaar en haalbaar blijven. Inwoners moeten hun woning kunnen verduurzamen zonder dat de kosten hen financieel in de problemen brengen. Het Warmteprogramma, mogelijke warmtenetten en andere energieoplossingen vragen om een realistische afweging. We moeten kansen serieus onderzoeken, maar ook eerlijk zijn over de investeringen, risico's en gevolgen voor inwoners. Duurzaamheid is bovendien meer dan energie. Hergebruik van grondstoffen, minder restafval, biodiversiteit en een klimaatbestendige leefomgeving zijn eveneens belangrijk. Bij de circulaire economie moeten we zorgvuldig afwegen wat maatregelen kosten en opleveren. Ook hier verwachten wij concrete doelen, zodat zichtbaar wordt welke milieuwinst tegenover de investering staat.

Tot slot

We kijken nadrukkelijk verder dan alleen 2027. Nieuwe structurele uitgaven die we vandaag aangaan, werken ook in volgende jaren door. Wij willen daarom duidelijk kunnen zien welk deel van de toekomstige tekorten voortkomt uit ontwikkelingen en welk deel uit nieuwe structurele keuzes. En wanneer projecten duurder worden of vertragen, verwachten we tijdige en volledige informatie. Ons Etten-Leur is trots op het College Uitvoeringsprogramma en de daar bijbehorende begroting. Onze oproep is daarom: maak waar wat we met elkaar hebben afgesproken. Blijf oog houden voor de menselijke maat, zorg dat ondersteuning terechtkomt bij de mensen die haar nodig hebben en wees open over kosten, risico's en resultaten. Want uiteindelijk beoordelen inwoners ons niet op de hoeveelheid plannen die we maken, maar op wat zij daarvan in hun dagelijks leven merken!

Namens de fractie van Ons Etten-Leur

Nathan Landman, Annet de Winter, Albert Braspenning, Eddy Fernandez-Castillo, Eric Menheere, Celil Tan & Amy Nooijens